

Förvaltningsberättelse 2020, Vatten och avlopp

Lagstiftning

Enligt 50 § Lagen om allmänna vattentjänster (2006:412) ska verksamheten bokföras och redovisas enligt god redovisningssed. Resultat- och balansräkningar ska särskilt redovisas, där det ska framgå hur kostnader som är gemensamma med andra verksamheter har fördelats. Redovisningen ska finnas tillgänglig för fastighetsägarna när den är fastställd. Avgifterna får inte överskrida det som behövs för att täcka de kostnader som är nödvändiga för att ordna och driva VA-anläggningen (30 §).

Ånge kommuns VA-anläggning

I kommunens VA-anläggning finns 11 vattenverk och 23 avloppsreningsanläggningar. Varje år distribueras 1 300 000 m³ dricksvatten och 1 500 000 m³ spillvatten renas. Kommunen har ca 2 800 abonnemang varav 406 har vattenmätare (företag och hyresfastigheter), 2 200 är enfamiljshus och 150 är fritidsboenden. Distributionsnätet för dricksvatten består av 230 km ledningar, 5 tryckstegringar och 6 reservoarer. Uppsamlingsnätet för spillvatten består av 180 km ledningar och 33 pumpstationer. I det kommunala ledningsnätet finns även 20 km dagvattenledningar.

VA-verksamheten hade 2020 en omsättning på 23 191 tkr.

Årets händelser

- Verksamheten har gjort en del mindre anpassningar, men har i stort sett fungerat som vanligt trots Covid -19. VA-chef och VA-ingenjör har arbetat hemifrån en hel del och övriga anställda har minskat antalet fysiska kontakter med t ex entreprenörer och kunder i största möjliga mån.
- Fyra projekt beviljades totalt 550 tkr i bidrag från Länsstyrelsen. Bidrag gavs till åtgärder som syftar till bättre vattenhushållning och bättre tillgång på dricksvatten. Projekten som beviljades resulterade i omfattande underlag till nya vattenskyddsområden i Fredriksdal,

Moradal och Gammelboda samt ett PM med förslag på hur vattentäkten i Moradal kan utvecklas.

- Detaljprojekteringen av det nya reningsverket i Fränsta färdigställdes och upphandlingsprocessen inleddes.
- Det nya övervakningssystemet har driftsatts på ett antal anläggningar.
- Ett nytt kontrollprogram för vattenuttaget i Vattenån har framtagits.
- En ny grovrens installerades på reningsverket i Fränsta.
- Ett antal ”smarta” vattenmätare som går att fjärr-avläsa har installerats under året. De är uppkopplade mot Servanets LoRa-nätverk.
- Ånge kommun är med i ett treårigt projekt där Länsstyrelsen tillsammans med länets kommuner mäter förekomsten av narkotika i avloppsvatten. Planen var att prover skulle tas vid fyra tillfällen varje år. Under 2020 togs dock bara två prover eftersom projektet blev försenat av Covid -19. Proverna kommer att analyseras med avseende på amfetamin, kokain, cannabis, MDMA och tramadol.
- Kommunen deltog i Kranvattentävlingen under hösten. Vårt vatten gick tyvärr inte vidare till finalen men fick omdömet ”Vatten med sirlig karaktär i ren, uppfriskande stil”.
- Ledningsarbeten har utförts i Ljungaverk inför byggandet av GC-vägen.
- Ett större arbete med att byta ut ledningar för vatten, spillvatten och dagvatten har påbörjats på ”Myren” i Ånge.
- Under året har 34 läckor åtgärdats.

Internkontroll/egenkontroll

Egenkontrollprogram och internkontrollprogram finns för verksamheten.

Under 2020 togs totalt 301 vattenprover. Av dessa prover var 20 st prov med anmärkning (15 st kemiska och 5 st mikrobiologiska). Ingen av dessa anmärkningar var av sådan art att de krävde åtgärder som t ex kokning av vattnet.

Årsrapporter/miljörapport skrivs på 13 av kommunens avloppsreningsanläggningar. Alla dessa anläggningar följer gällande råd och tillstånd.

Framtiden

En åldrad infrastruktur, klimatförändringar och förändrade miljökrav bidrar till stora utmaningar för Sveriges alla kommuner. Hela samhället behöver ta ett gemensamt krafttag för att kunna skapa rätt förutsättningar för framtidens VA-system. Ett stort bekymmer är befolkningsminskningen där vi får allt

färre kunder att fördela kostnaden på för underhåll och förnyelse av VA-anläggningarna.

Ånge kommun behöver även se över skyddet för vattentäkterna eftersom inget skyddsområde har en modern och fullt ut relevant utformning. Det äldsta fastställdes så tidigt som 1967 och det modernaste fastställdes 1992.

I nära framtid kommer vi att behöva nyanställa personal, framförallt bland driftteknikerna.

Avgifter

Ett hushåll som är anslutet till den kommunala VA-anläggningen betalar årligen fasta avgifter enligt följande:

Vatten och avlopp	7 656 kr
Vatten	3 056 kr
Avlopp	4 600 kr

För ett fritidshus är avgiften:

Vatten och avlopp	5 969 kr
Vatten	2 381 kr
Avlopp	3 588 kr

För anläggning som ej brukar sin anläggning tas det ut avgifter enligt:

Vatten och avlopp	2 360 kr
Vatten	1 330 kr
Avlopp	1 330 kr

För andra fastigheteter se VA-taxan (antagen av Kommunfullmäktige 2015-11-30). VA-taxan finns i sin helhet på kommunens hemsida www.ange.se.

Ekonomi

VA-verksamheten redovisar 2020 ett resultat på 0 tkr. 132 tkr av intäkterna 2020 har fonderats till framtida investeringar. Totalt uppgår fondering till 6 007 tkr.

Ekonomisk redovisning

I redovisningen av VA-verksamheten ingår det som bokförts på respektive ansvarsområde:

- VA-verk centrala kostnader
- Ofördelad VA-personal
- Vattenverk
- Avloppsreningsverk
- Avloppspumpstationer
- VA-ledningar
- Ledningskartor
- Besiktning och mätning VA
- Skadeersättningar

I de bokförda kostnaderna ingår fördelning av gemensamma kostnader inom Tekniska förvaltningen.

Kundfordringarna redovisas till bokfört. Värdereglering av kundfordring har gjorts men kostnaderna har bokförts under finansiering. Leverantörsskulder redovisas till bokfört värde.

Eventuella leasingavtal redovisas som operationella leasingavtal.

Anläggningstillgångar har i balansräkningen upptagits till anskaffningsvärde efter avdrag för eventuella investeringsbidrag och planenliga avskrivningar.

Anslutningsavgifter och investeringsbidrag redovisas i balansräkningen som långfristig skuld och avräknas som periodiserad intäkt.

Avskrivningar beräknas från det att anläggningen tas i bruk. Avskrivningstiden anpassas till tillgångens bedömda ekonomiska livslängd.

Kostnader som är gemensamma fördelas en gång per år. Under 2020 är fördelningen enligt följande:

Gemensamma kostnader Tekniska kontoret	Gemensamma centrala kostnader Ånge kommun
Administration	Kommunledning
EDP	Kommunkansli
Geosecma	HR-avdelning
Övrigt (material, porto m.m.)	Ekonomiavdelning
Summa: 510 tkr	Summa: 511 tkr

RESULTATRÄKNING (tkr)				
		2020	2019	2018
	Not			
Verksamhetens intäkter	1	23 191	22 336	22 600
Jämförelsestörande intäkter				
Verksamhetens kostnader	2	-18 391	-17 318	-17 268
Fördelade gemensamma kostnader	3	-510	-730	-690
Fördelade centrala kostnader	3	-511	-484	-496
Jämförelsestörande kostnader		0	0	0
Avskrivningar	4	- 3 281	-3 278	-3 487
Verksamhetens nettokostnad		499	526	659
Finansiella intäkter		0	0	0
Finansiella kostnader	5	-499	-526	-659
Resultat före extraordinära poster		0	0	0
Extraordinära intäkter		0	0	0
Extraordinära kostnader		0	0	0
Årets resultat	6	0	0	0

Till fondering 2020 132 tkr (minskning av verksamhetens intäkter)

NOTER RESULTATRÄKNING (tkr)			
	2020	2019	2018
Not 1 Verksamhetens intäkter			
Försäljningsintäkter			44
VA-avgifter	22 903	22 084	22 371
Anslutningsavgifter	12	162	51
Intäktsförda investeringsbidrag	238	85	85
Övr. momspliktiga avgifter	31	5	50
Övr. momsfria avgifter	7		
Summa externa intäkter	23 191	22 336	22 600
Not 2 Verksamhetens kostnader			
Personalkostnader	-6 428	-6 357	-6 866
Varor	- 6 240	-6 062	-6 388
Entreprenad och köp av verksamhet	-9	-20	-61
Lokalhyror	-356	-365	-386
Övriga kostnader	-5 358	-4 515	-3 566
Summa kostnader	-18 391	-17 318	-17 268
Not 3 Fördelad gemensamma kostnader			
Gemensamma kostnader tekniska kontoret	-510	-730	-690
Gemensamma centrala kostnader kommunen	-511	-484	-496
Summa kostnader	-1 021	-1 214	-1 186
Not 4 Avskrivningar			
Vattenverk	-459	-460	-460
VA-ledningar	-2 539	-2 531	-2 634
Avloppspumpstationer	-56	-61	-61
Reningsverk	-226	-227	-332
Summa avskrivningar	-3 281	-3 278	-3 487
Not 5 Finansiella kostnader			
Räntekostnader på anläggningstillgångar			
Vattenverk	-25	-32	-46
Va-ledningar	-448	-463	-571
Avloppspumpstationer	-7	-8	-10
Reningsverk	-18	-22	-30
Övr. finansiella kostnader	0	-1	-1
Summa Finansiella kostnader	-499	-526	-659

Not 6			
Resultat 2018	0		
Resultat 2019	0		
Resultat 2020	0		
UB resultat brukaravgifter	0		
2018-års fondering till nytt reningsverk	-4 099		
2019-års fondering till nytt reningsverk	-1 776		
2020-års fondering till nytt reningsverk	-132		
S:a fonderat	-6 007		

		2020	2019	2018
TILLGÅNGAR	Not			
Anläggningstillgångar				
Materiella anläggningstillgångar				
Fastigheter för affärsverksamhet	7	150 955	149 802	148 322
Ack avskrivning fastigheter för affärsverksamhet		-118 455	-115 294	-112 137
S:a		32 501	34 507	36 185
Maskiner och inventarier	7	235	235	235
Ackumulerad avskrivning,		-186	-163	-139
S:a		49	72	96
Leasade maskiner		1 465	1 465	1 465
Ackumulerad avskrivning,		-1 465	-1 465	-1 465
S:a		0	0	0
Pågående ny-, till- och ombyggnad	8	12 430	4 873	4 273
Summa materiella anläggningstillgångar		44 980	39 452	40 553
Omsättningstillgångar				
Kundfordringar		10 193	8 539	2 992
Ingående mervärdesskatt på leverantörsskulder		474	440	440
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter				
Summa omsättningstillgångar		10 667	8 979	3 432
SUMMA TILLGÅNGAR		55 647	48 432	43 985
SKULDER OCH EGET KAPITAL				
Eget kapital				
Eget kapital				
Resultatfond				
Årets resultat				
S:a eget kapital				

	2020	2019	2018
Långfristiga skulder			
Lån av kommunen	44 136	36 563	34 610
Långfristig leasingkuld	0	0	0
Skuld anl./anslutningsavgift	339	351	363
Skuld investeringsbidrag	1 945	2 029	2 114
Fondering för framtida investeringar	6 007	5 875	4 099
S:a långfristiga skulder	52 426	44 818	41 186
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskuld	1 182	1 906	2 201
Kortfrist del leasingkuld	0	0	0
Utgående mervärdesskatt på kundfordringar	2 039	1 708	598
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter			
S:a kortfristiga skulder	3 221	3 613	2 799
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	55 647	48 432	43 985

Investeringsbidrag redovisas som skuld och avräknas som intäkt över beräknad livslängd.

2020 bokfördes 132 tkr i fond för framtida investering.

På grund av systembyte kan inte de exakta leverantörsskulder tas fram vid årsskiftet. En beräkning har dock gjorts. Hänsyn har tagits till att fakturorna under pandemin har betalats inom 10 dagar istället för som tidigare inom 30 dagar.

NOTER BALANSRÄKNING (tkr)									
	2020			2019			2018		
Not 7 Anläggningstillgångar									
Fastigheter för affärsverksamhet	Ansk värde	Ack avskrivn	Rest-värde	Ansk värde	Ack avskrivn	Rest-värde	Ansk värde	Ack avskrivn	Rest-värde
Vattenverk	31 137	-29 732	1 405	31 137	-29 287	1 850	31 137	-28 842	2 295
VA-ledningar*	90 117	-60 570	29 547	88 963	-58 137	30 826	87 483	-55 713	31 770
Avloppspumpstationer	1 810	-1 365	444	1 810	-1 310	500	1 810	-1 249	561
Reningsverk	27 892	-26 787	1 105	27 892	-26 561	1 331	27 892	-26 333	1 559
	150 955	-118 455	32 501	149 802	115 294	34 507	148 322	112 137	36 185
Maskiner och inventarier									
Rörinspektionskamera (VA-ledningar)	95	-87	8	95	78	17	95	68	27
UV-system typ 4AF400T (Va-verk)	140	-99	41	140	85	55	140	71	69
	235	-186	49	235	163	72	235	139	96
Leasade maskiner									
Leasing Grävmaskin (VA-ledningar)	1 465	-1 465	0	1 465	1 465	0	1 465	1 465	0

	2020			2019			2018		
Årets investeringar									
Fastigheter för affärsverksamhet									
Vattenverk									
VA-ledningar	1 154	-3	1 151	1 480	-4	1 476	977	-10	967
Reningsverk									
VA-ledningar anslutningsavgift									
S:a Årets investeringar	1 154			1 480			977		
Not 8									
Pågående ny- till- och ombyggnad	2020			2019			2018		
Ledningsnät Östby	540			100			100		
Avl. reningsprojekt Fränsta-Torpshammar	10 685			4 591			4 172		
Driftövervakning	1 204			182					
	12 430			4 873			4 273		

*Investeringsbidrag och anslutningsavgifter redovisas som skuld och avräknas som intäkt över beräknad livslängd.

2020 bokfördes 132 tkr i fond för framtida investering. Totalt uppgår fondering till 6 007 tkr.